

În Irak a avut loc a șasea sesiune a Comisiei pentru dialog între Biserica Ortodoxă Rusă și Biserica Asiriană a Răsăritului

Serviciul de Comunicare al DREB, 27.09.2025. În perioada 22–27 septembrie, cu binecuvântarea Sanctității Sale Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii Chiril și a Sanctității Sale Catolicos-Patriarhul Asirian Mar Awa al III-lea, la Erbil (Regiunea Autonomă Kurdă a Irakului) a avut loc a șasea sesiune a Comisiei pentru dialog între Biserica Ortodoxă Rusă și Biserica Asiriană a Răsăritului. În acest an se marchează un deceniu de activitate a Comisiei.

Din partea Patriarhiei Moscovei au participat: episcopul de Krasnoslobodsk și Temnikov, Chiriac – copreședinte al Comisiei; ieromonahul Ștefan (Igumnov) – secretar al DREB pentru relații intercreștine, secretar al Comisiei; S.G. Alferov, colaborator al DREB.

Din partea Bisericii Asiriene a Răsăritului au participat: episcopul de Bagdad, Mar Elia Isaac – copreședinte al Comisiei; horepiscopul Samano Odisho – reprezentant al Bisericii Asiriene a Răsăritului în Rusia, locțiitor de secretar al Comisiei; horepiscopul Nicodim Yukhanaev – reprezentant al Bisericii Asiriene a Răsăritului în Armenia; diaconul Roland Bidjamov.

Înainte de începerea sesiunii, membrii Comisiei au avut o întâlnire cu Sanctitatea Sa Catolicos-Patriarhului Mar Awa al III-lea, care a avut loc la 22 septembrie la Reședința centrală a Catolicoș-Patriarhilor Asirieni.

În urma sesiunii Comisiei a fost adoptat un comunicat comun, în care:

au fost trase concluzii privind dialogul bilateral desfășurat în ultimul deceniu, în special din momentul întâlnirii precedente (17–21 iunie 2024 la Saransk și Krasnoslobodsk, Republica Mordovia, Federația Rusă):

1) Contacte la nivel înalt. Coordonarea interacțiunii pe platforme intercreștine și internaționale.

Comisia a subliniat valoarea relațiilor frățești și de încredere dintre Biserica Asiriană a Răsăritului și Biserica Ortodoxă Rusă. În condițiile dificile din întreaga lume din zilele noastre, aceste relații au dobândit o semnificație deosebită.

Comisia consideră istoric importante vizitele anterioare ale Sanctității Sale Catolicos-Patriarhului Mar Awa al III-lea în Rusia, inclusiv vizita sa oficială din perioada 30 mai – 10 iunie 2025, precum și întâlnirile Întâistătorului Bisericii Asiriene a Răsăritului cu Sanctitatea Sa Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii Chiril.

Pentru creștinii irakieni, este memorabilă vizita din 2002 a Sanctității Sale Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii Chiril la Bagdad și Mosul, atunci când acesta era mitropolit al Smolenskului și Kaliningradului și președinte al Departamentului pentru Relații Bisericești Externe al Patriarhiei Moscovei.

Membrii Comisiei din partea Bisericii Ortodoxe Ruse au subliniat importanța eforturilor întreprinse de Sanctitatea Sa Catolicos-Patriarhul Mar Awa al III-lea pentru susținerea Bisericii Asiriene a Răsăritului. Aceasta este cu atât mai relevantă în contextul persecuțiilor continue asupra Bisericii Ortodoxe Canonice din Ucraina și asupra Preafericitului Mitropolit de Kiev și al întregii Ucraine Onufrie, precum și în legătură cu încercările autorităților Estoniei de a interzice din punct de vedere legal activitatea Bisericii Ortodoxe Creștine Estone pe teritoriul țării.

În același timp, Biserica Ortodoxă Rusă își exprimă solidaritatea frățească constantă cu Biserica Asiriană a Răsăritului, una dintre cele mai afectate comunități creștine din lume. Este deosebit de potrivit să menționăm acest lucru în anul în care se comemorează a 110-a aniversare a masacrului creștinilor în interiorul Imperiului Otoman.

De o importanță deosebită este vizita așteptată în zilele următoare în Irak a șefului Departamentului pentru Relații Bisericești Externe al Patriarhiei Moscovei, mitropolitul Volokolamskului Antonie, și participarea sa la conferința internațională dedicată împlinirii a 1700 de ani de la Sinodul de la Niceea, organizată de Biserica Asiriană a Răsăritului.

Se salută contactele regulate între reprezentanții celor două Biserici în cadrul evenimentelor internaționale și cooperarea în activitatea pe platforme intercreștine. În acest context, Comisia remarcă decizia luată în acest an privind includerea parohiilor Bisericii Asiriene a Răsăritului din Rusia în cadrul Comitetului Consultativ Interconfesional Creștin.

2) Cooperarea în domeniul mass-media

Acest aspect al cooperării include reflectarea în mass-media a celor mai importante evenimente din relațiile dintre Biserica Asiriană a Răsăritului și Biserica Ortodoxă Rusă, în primul rând pe resursele lor oficiale.

Comisia consideră, de asemenea, importantă implementarea proiectelor privind patrimoniul creștin asirian în Rusia. În perioada de raportare, cu sprijinul Bisericii Asiriene a Răsăritului, a fost organizată o deplasare în Irak a reprezentanților postului de televiziune al Bisericii Ortodoxe Ruse „Spas”. Au fost realizate filmări în locurile asociate activității profeților Iona și Naum în Mesopotamia antică. Materialele filmărilor au fost utilizate pentru realizarea unui film documentar în două părți, „Babylon. Turnul mândriei”. Premiera filmului a avut loc pe canalul „SPAS” pe 14 și 15 aprilie 2025.

3) Schimburi studențești

Această direcție de cooperare rămâne importantă în relațiile dintre Bisericile noastre surori.

În anul universitar precedent, părintele Efrem Alhas, paroh al Bisericii Asiriene a Răsăritului din Rostov-pe-Don, a fost acceptat pentru studii la Școala postuniversitară și doctorat a Bisericii, numită după sfinții unii cu apostoli Chiril și Metodie. În același timp, clericul parohiei asiriene din Moscova, cu hramul în numele Preasfintei Fecioare Maria, părintele Iacov Avdișev, a fost înscris în programul de postuniversitar al Academiei Teologice din Moscova.

Comisia intenționează să continue cooperarea în acest domeniu, inclusiv să facă demersuri în fața autorităților bisericești pentru includerea altor școli teologice în programele de schimb studențesc bilateral, atât ale Bisericii Asiriene a Răsăritului, cât și ale Bisericii Ortodoxe Ruse.

4) Cooperare academică

În iunie 2025 a fost aprobată programa didactică a cursului „Bisericile Orientale Antice” – un proiect comun al Departamentului pentru Relații Bisericești Externe al Patriarhiei Moscovei și al Școlii postuniversitare și doctorale a Bisericii, numită după sfinții Chiril și Metodie. Este planificată prezentarea sa sub formă de manual.

Reprezentanții Bisericii Asiriene a Răsăritului fac parte din rândul experților permanenți ai cursului. În anul universitar 2024/2025, cu sprijinul lor, au fost organizate aproximativ 30 de lecții tematice. Ca participanți și experți invitați au fost prezenți profesori și studenți de la Universitatea de Stat din Moscova, Institutul de Relații Internaționale din Moscova, Universitatea Națională de Cercetare „Școala Superioară de Economie”, Universitatea Prieteniei Popoarelor din Rusia și alte instituții de învățământ superior din Rusia.

Au fost implementate și alte inițiative cu caracter academic:

- Cu participarea diaconului Roland Bidjamov și a lui S. G. Alferov a fost realizată editarea științifică a versiunii electronice a noii lucrări „Biserica Asiriană a Răsăritului”, plasată pe portalul Centrului Științifico-Bisericesc al Bisericii Ortodoxe Ruse „Enciclopedia Ortodoxă”. Este planificată apariția variantei tipărite a articolului, urmată de traducerea sa în limba engleză.
- Preotul Efrem Alhas a participat la conferința internațională cu tema „La jubileul Primului Sinod Ecumenic”, desfășurată la Școala postuniversitară și doctorală a Bisericii.
- La parohia Bisericii Asiriene a Răsăritului dedicată Preasfintei Fecioare Maria din Moscova a avut loc prezentarea cărții „Scrisorile alese ale Sfântului Apostol Pavel. Lecturi apostolice pentru sărbătorile Domnului, zilele de duminică și datele comemorative ale sfinților pentru întregul an liturgic al Bisericii Asiriene a Răsăritului”. Aceasta este prima ediție a acestei cărți liturgice în limba rusă. Editarea științifică și literară a fost realizată cu participarea Departamentului pentru Relații Bisericești Externe al Patriarhiei Moscovei.

La propunerea Preasfințitului episcop Mar Elia Isaac, Comisia intenționează să publice materiale tematice cu profil științifico-teologic și istoric-bisericesc, având valoare educativă.

A fost începută alcătuirea unui catalog al surselor manuscrise și tipărite păstrate în arhivele Federației Ruse, dedicate patrimoniului istoric al asirienilor și al Bisericii Asiriene a Răsăritului pe teritoriul Rusiei, în special pentru perioada celei de-a doua jumătăți a secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea. În prezent, catalogul cuprinde aproximativ 100 de titluri, printre care lucrările arhiepiscopului Turkestan Sofonia (Sokolsky), preotului martir Ioan Vostorgov, preotului Victor Sinadsky, profesorului V. V. Bolotov, arhimandritului martir Chiril (Smirnov), preotului martir Pimen (Belolikov), episcopilor Semirechenski și Vernenski și alți cercetători ruși de seamă implicați în această temă.

Referitor la proiectul anterior privind schimbul de cursuri ale cadrelor didactice de discipline bisericești,

s-a decis organizarea până la sfârșitul anului universitar 2025/26, în unele instituții de învățământ ale Bisericii Ortodoxe Ruse, a unei serii de prelegeri susținute de horepiscopul Nicodim Yuhanaev pe tema istoriei Bisericii Asiriene a Răsăritului și a patrimoniului bisericesc asirian.

5) Activitatea tineretului.

Comisia recunoaște utilitatea acordului încheiat în anul universitar 2024/25 privind colaborarea specifică a comunității studențești a Școlii postuniversitare a Bisericii cu comunitatea de tineret înființată la Biserica Asiriană a Răsăritului dedicată Preasfintei Fecioare Maria, purtând numele Sanctității Sale Catolicos-Patriarhului martir Mar Benjamin Shimun al XXI-lea.

Trebuie subliniată în mod deosebit participarea reprezentanților comunității asiriene din Moscova la evenimentele pentru tineret cu caracter spiritual și patriotic, desfășurate în primăvara și vara anului 2025 în Rusia, organizate cu prilejul aniversării a 80 de ani de la Victoria în Marele Război pentru Apărarea Patriei. Nu trebuie uitată memoria asirienilor – combatanți ai Armatei Roșii care s-au luptat împotriva invadatorilor naziști.

Va fi continuată practica participării reciproce la inițiativele pentru tineret organizate de ambele Biserici. Cu binecuvântarea Sanctității Sale Catolicos-Patriarhul Mar Ava al III-lea, în perioada 19–26 iunie 2026, pe teritoriul regiunii Kurdistan din Irak va avea loc al II-lea Congres Mondial al Tineretului Bisericii Asiriene a Răsăritului, la care sunt invitați să participe reprezentanți ai Patriarhiei Moscovei.

6) Sprijin în păstoria credincioșilor Bisericii Asiriene a Răsăritului în Rusia și a Bisericii Ortodoxe Ruse în Irak.

Comisia consideră că grija față de credincioșii Bisericii Asiriene a Răsăritului și ai Patriarhiei Moscovei, care locuiesc permanent în Rusia, Irak și alte țări, reprezintă un domeniu de activitate care necesită atenție deosebită.

În coordonare cu DREB, acest sprijin a continuat să fie acordat – în special comunității bisericești asiriene din Rostov-pe-Don de către Mitropolia Donului a Bisericii Ortodoxe Ruse.

La rândul său, partea asiriană și-a exprimat disponibilitatea de a acorda un sprijin similar credincioșilor ortodocși ruși care locuiesc în Irak. Acest sprijin poate include găzduirea preoților Bisericii Ortodoxe Ruse veniți în acest scop și punerea la dispoziție a spațiilor pentru desfășurarea slujbelor și a întâlnirilor parohiale.

7) Proiecte umanitare și sociale.

Din octombrie 2024 până în septembrie 2025, cu participarea Departamentului pentru Relații Bisericești Externe și a Departamentului Sinodal pentru Caritate și Serviciu Social al Bisericii Ortodoxe Ruse, au fost organizate patru transporturi de ajutor umanitar de către parohia Preasfintei Fecioare Maria a Bisericii Asiriene a Răsăritului, în volum total de 2,5 tone, pentru civilii afectați din regiunile noi și de frontieră ale Federației Ruse.

În cadrul ședinței Comisiei au fost examinate și alte proiecte relevante în acest domeniu. În special, Biserica Asiriană a Răsăritului a primit invitația de a trimite un reprezentant pentru a participa la a VII-a Conferință internațională anuală interconfesională „Grija Bisericii pentru persoanele cu boli mintale: concepții despre boala mintală în dialogul dintre clerici și psihiatri” (27–30 noiembrie 2025, Moscova, DREB).

8) Inițiative în domeniul culturii bisericești.

De la începutul anului 2025, reprezentanții comunității asiriene din Moscova participă la proiectele Centrului Cultural și de Educație „Camera Cărilor din Cernigov”, activ în cadrul Școlii postuniversitare a Bisericii.

În perioada 30 mai – 12 iunie 2025, pe platforma acestui Centru a fost organizată prima expoziție interactivă din Rusia de artă bisericească și seculară asiriană, intitulată „Călătorie în Asiria. Moștenirea creștină a Mesopotamiei”, prilejuită de vizita în Rusia a Sanctității Sale Catolicos-Patriarhului Mar Ava al III-lea. Prezentarea expoziției a avut loc cu participarea personală a Întâistătorului Bisericii Asiriene a Răsăritului.

În decembrie 2025, pe platforma aparținând Bisericii Preasfintei Fecioare Maria este planificată desfășurarea celei de-a II-a ediții a Festivalului anual de muzică spirituală a popoarelor Creștinismului Răsăritean „Binecuvântat să fie Domnul în veci!”, precum și a mesei rotunde asociate, dedicate datelor importante marcate în acest an – 1700 de ani de la Primul Sinod Ecumenic, 80 de ani de la Marea Victorie și 10 ani de la revenirea Tronului Patriarhal al Seleuciei-Ctesifon la Patria istorică.

9) Consultări teologice.

În aplicarea acordului anterior, partea Bisericii Asiriene a Răsăritului a transmis documente cu prezentarea principalelor prevederi privind istoria și învățătura sa de credință:

Crezul (niceo-constantinopolitan, în ediția utilizată de Biserica Asiriană a Răsăritului);

Mărturisirea credinței Bisericii Asiriene a Răsăritului.

La următoarea ședință, membrii Comisiei din partea Bisericii Ortodoxe Ruse vor prezenta comentarii privind conținutul acestor două documente din perspectiva teologică și dogmatică.

Rezultatele activității Comisiei vor fi prezentate pentru aprobare Întâistătorilor și Sfintelor Sinoade ale Bisericii Ortodoxe Ruse și ale Bisericii Asiriene a Răsăritului.

Următoarea ședință a Comisiei este planificată pentru anul 2027 în Rusia.

În timpul șederii în Irak, delegația Patriarhiei Moscovei a avut întâlniri cu consulul general al Federației Ruse la Erbil, M.O. Rubin, a vizitat obiectivele turistice ale orașului, precum și monumente precreștine din împrejurimi, inclusiv ruinele unui apeduct construit în secolul VII î.Hr. de regele asirian Senaherib, aflat în apropierea satului Djerwana.

Programul șederii a inclus vizitarea Eparhiei Dohuk a Bisericii Asiriene a Răsăritului, unde membrii Comisiei au fost primiți de episcopul Dohuk-ului și Ninivei, Mar Abris Yohanna, și pelerinajul la locuri sfinte din nordul Irakului, printre care mormântul profetului Naum în orașul Alqosh, mănăstirea Rabban Hormizd lângă Alqosh și biserica Sfântului Mucenic Gheorghe Biruitorul din orașul Soran.

O sursă: <https://mospat.ru/ro/news/93598/>